

Методист навчально-методичної лабораторії
 професійного розвитку педагогічних та
 науково-педагогічних працівників
Григорій ДРАГУНОВ

Система планування роботи школи

Запорукою успішного плану є: науково-методична (теоретична) підготовка керівника і його заступників:

- Уміння визначитись з перспективами (близькою, середньою і далекою),
- Уміло і якісно використовувати «алгоритм» при підготовці та складанню плану роботи на рік.

Системний науково - аналітичний підхід до виконання (контролю за виконанням) запланованого.

Зупинимось на деяких основополагаючих факторах в роботі керівника з цього питання;

I. Продумане планування роботи школи — важлива умова її раціональної діяльності закладу.

Плануючи роботу школи, необхідно керуватися такими принципами, як:

- ✓ науковість ,
- ✓ перспективність,
- ✓ системність,
- ✓ наступність
- ✓ послідовність у діяльності,
- ✓ конкретність,
- ✓ демократизація й гласність,
- ✓ неперервність.

План це першочерговий засіб для об'єднавши зусилля всіх педагогів, спрямовування педагогічного колективу на рішення головних для школи задач і одержати при цьому найкращий кінцевий результат.

Добрий річний план роботи школи допомагає адміністрації створити з окремих педагогів колектив однодумців, домогтися оптимального кінцевого результату.

Вимоги до плану:

- ✓ забезпечити системність в роботі всіх ланок закладу (педагогічного, учнівського колективів, батьківської громадськості), домогтися раціонального ритму в роботі;
- ✓ створити належні умови для раціонального використання кадрів та ресурсів;
- ✓ постійний зв'язок з громадськими організаціями.

Останнім часом все частіше керівники , при плануванні , використовують SWOT - аналіз

- SWOT – це акроним (синтез) слів

Strengts (сили),

Weaknesses (слабкості),

Opportunities (сприятливі можливості) і

Threats (загрози).

Внутрішній стан закладу - S и W, зовнішня складова - O и T.

Цей акронім може бути представлений візуально у вигляді більш зрозумілої таблиці:

	Позитивний вплив	Негативний вплив
Внутрішнє середовище	Strengths (сила), властивості проекта чи колектива, які дають переваги перед іншими	Weaknesses властивості, які ослаблюють проект(слабкість),
Зовнішнє середовище	Opportunities-зовнішні ймовірні фактори, які дають допоміжні можливості для досягнення мети (можливості)	Threats- зовнішні ймовірні фактори, які можуть ускладнити досягнення мети (небезпеки

Типова SWOT- на етапі переходу школи на профільне навчання (як приклад)

Сильні сторони	Слабкі сторони
Наявність: - напрацьованих зв'язків між ЗНЗ; - висококваліфікованих кадрів; - широкого спектру профілів з різних напрямків; - альтернативних можливостей профільного навчання на базі інших закладів тощо	- слабка методична база закладу освіти; - невідповідність навчальних програм вимогам роботодавців (відірваність від практики); - низький рівень психологічної адаптивності випускників школи тощо
Можливості	Загрози
- потреба у професіях з профілів, що вивчаються в школі; - прогноуються перспективи, пов'язані з відродженням сфери соціально – побутового обслуговування населення тощо	- відсутність шкільної концентрації профільного навчання; - складна процедура документального оформлення професійного навчання; - недосконала нормативно-правова база фінансування навчальних програ тощо

SWOT-аналіз допомагає відповісти на наступні питання:

- ✓ Чи використовує колектив, дирекція внутрішні сильні сторони або відмінні (суттєві) переваги у своїй стратегії?
- ✓ Якщо суттєвих переваг немає, то які з їх потенційних сильних сторін можуть ними стати?
- ✓ Чи є слабкості в колективі його вразливими місцями, або вони не дають можливості якісно виконувати заплановане)?
- ✓ Які слабкості потребують коригування, виходячи зі стратегічних міркувань? (Чи можливе коригування?)
- ✓ Які сприятливі можливості дають реальні шанси на успіх (Сприятливі можливості без способів їх реалізації – ілюзія)
- ✓ Які загрози повинні найбільш турбувати керівника і які стратегічні дії він повинен зробити для успішного вирішення проблеми?

Типові недоліки в плануванні та шляхи їх усунення:

- ✓ сформульовані завдання (проблемна тема) не завжди впливають з комплексного аналізу роботи школи за минулий рік;
- ✓ відсутність органічного зв'язку між завданнями та конкретними заходами по їх реалізації;
- ✓ немає чіткої системи заходів по удосконаленню навчально-виховної роботи;
- ✓ відсутність органічного зв'язку та взаємодії між різними видами планів, які складаються в школі;
- ✓ цільова установка в здійсненні контролю не має прямого зв'язку із загальними завданнями школи, які сформульовані на початку плану.

Як підсумок – визначаються наступні етапи усунення (упередження) недоліків у плануванні:

- ✓ чітко дотримуємось «алгоритму»- (наказ, творча група, постановка задач, «міні» і «підсумкова» наради;
- ✓ аналізуємо роботу за навчальний рік;
- ✓ порівнюємо, що ми зробили, з тим, що ми хотіли зробити (задачі попереднього року);
- ✓ формулюємо нові задачі, виходячи з аналізу;
- ✓ плануємо виконання цих задач;
- ✓ організуємо їхнє виконання;
- ✓ здійснюємо контроль виконання поставлених задач;
- ✓ проводимо регулювання та корекцію.

Рекомендуємо такі етапи підготовки та написання проекту річного плану

Перший етап

У березневій канікулі відбувається нарада при директорі, на яку запрошуються: заступники директора, голова профкому, актив учнів, медична сестра, психолог школи, завідувачий бібліотекою, учителі, керівники

шкільних методичних об'єднань, керівники творчих (динамічних) груп. На цій нараді кожному учаснику дається завдання в місячний строк подати свої рекомендації до відповідних розділів плану роботи школи (указується точний розділ, підрозділ).

Другий етап

У школі протягом квітня проводиться «Банк ідей»

№ з/п	Прізвище, ініціали	Що пропонується
1		1. 2.

Третій етап

У травні збирається на засідання оргкомітет і, маючи на руках матеріали учасників наради при директорі та «Банк ідей», аналізують кожний розділ майбутнього річного плану роботи та розподіляють, хто з адміністрації школи (директор, заступники, педагог-організатор, психолог) відповідатиме за підготовку конкретного розділу чи підрозділу річного плану роботи.

Четвертий етап

На нараді при директорі (середина травня), на яку запрошуються члени оргкомітету, які були на першому етапі, доводиться проект плану (повідомляє голова оргкомітету). Прийнятий цією нарадою план(проект) віддається до друку й у кінці травня дається для ознайомлення з ним педагогічному колективу школи.

П'ятий етап

У продовж червня-липня можуть ще вноситись корективи, уточнення. Директор їх акумулює, готуючись до остаточного затвердження. Затверджується план на стартовій педраді в серпні поточного року.

Шостий етап

Складається циклограма річного плану роботи та здійснюється за ним тижневе планування.

Розділи плану на рік визначаються і затверджуються педагогічною радою.

I. Вступ.

II. Організаційні заходи щодо реалізації чинного законодавства.

III. Організація роботи по розвитку здібностей і талантів учнів.

IV. Заходи по вихованню учнів на національних традиціях України.

V. Заходи по санітарно-гігієнічному вихованню і фізичному розвитку учнів.

VI. Організація професійних консультацій учнів.

VII. Заходи по педагогізації батьків.

VIII. Координація дій школи з місцевими Радами(Адміністраціями).

- IX. Робота по забезпеченню професійних знань та вмінь вчителів школи.
- X. Організація фінансово-господарської діяльності школи та створення матеріально-технічної бази.
- XI. Координація внутрішкільного контролю.